

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

**12. KANITA DAYALI TIP
UYGULAMALARI GÜNLERİ**

ÖZET KİTAPÇIĞI

Kurullar

Onursal Başkan: Prof. Dr. Ahmet KIZILAY

Başkan: Prof. Dr. Ali BEYTUR

Başkan: Hilal Hazan YILDIRIM

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Ahmet KOÇ
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Ve Genetik Anabilim Dalı

Prof. Dr. Hilal ERMİŞ
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı

Doç. Dr. Emek GÜLDOĞAN
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Biyoistatistik Ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı

Doç. Dr. Suat TEKİN
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan METE YILDIRIM
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Onural ÖZHAN
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

Bilimsel Kurul

Prof. Dr. Ahmet AYAR	Doç. Dr. Dursun TÜRKMEN
Prof. Dr. Alaadin POLAT	Doç. Dr. Elif TAŞLIDERE
Prof. Dr. Barış OTLU	Doç. Dr. Harika GÖZÜKARA BAĞ
Prof. Dr. Çağatay TAŞKAPAN	Doç. Dr. Mehmet TECELLİOĞLU
Prof. Dr. Elif YEŞİLADA	Doç. Dr. Mustafa CANBOLAT
Prof. Dr. Erkan PEHLİVAN	Doç. Dr. Nihal ALTUNIŞIK
Prof. Dr. Evren KÖSE	Doç. Dr. Öztun TEMELLİ
Prof. Dr. Hakan PARLAKPINAR	Doç. Dr. Raikan BÜYÜKAVCI
Prof. Dr. Hakkı ULUTAŞ	Doç. Dr. Seda TAŞDEMİR
Prof. Dr. Halil DÜZOVA	Doç. Dr. Semra AKTÜRK
Prof. Dr. İbrahim TEKEDERELİ	Doç. Dr. Yunus Emre DÖNMEZ
Prof. Dr. Mehmet GÜL	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ADIGÜZEL
Prof. Dr. Mehmet Sait TEKEREKOĞLU	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kadir ARSLAN
Prof. Dr. Metin GENÇ	Dr. Öğr. Üyesi Arife ŞİMŞEK
Prof. Dr. Nurettin AYDOĞDU	Dr. Öğr. Üyesi Duygu DEMİRÖZ ASLAN
Prof. Dr. Sedat YILDIZ	Dr. Öğr. Üyesi Ebru İNCİ COŞKUN
Prof. Dr. Selma AY	Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul KARABULUT
Prof. Dr. Süleyman SANDAL	Dr. Öğr. Üyesi Güleç MERT DOĞAN
Prof. Dr. Şengül YÜKSEL	Dr. Öğr. Üyesi Hacı Bayram BERKTAŞ
Prof. Dr. Tayfun GÜLDÜR	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim TOPÇU
Prof. Dr. Yaşar BAYINDIR	Dr. Öğr. Üyesi İsmail DÜNDAR
Prof. Dr. Yılmaz ÇİĞREMİŞ	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif BÜYÜKAVCI
Prof. Dr. Yusuf TÜRKÖZ	Dr. Öğr. Üyesi Neslihan CANSEL
Prof. Dr. Yusuf YAKUPOĞULLARI	Dr. Öğr. Üyesi Vedat SUBAŞI
Prof. Dr. Yücel DUMAN	Öğr. Gör. Erman KARACA

SS-01

Tükettiğimiz Yabancılar: Tüketiyor muyuz? Tüketiliyor muyuz?

İzzet Akarslan¹, Songül Zeynep Ergün¹, İlayda Yıldırım¹, Uğurcan Doğan¹, Mustafa Hasan¹, Esmâ Gürbüz¹, Şevval Tamer¹, Tayfun Güldür²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Malatya

Gıda katkı maddeleri, gıdaların güvenliğini, tadını, tazeliğini yapı ve görüntüsünü muhafaza etmek ve sürdürmek için katlan maddelerdir. Tek başlarına besin olarak tüketilemezler. Gıda katkı maddeleri 6 gruba ayrılır: koruyucular, besin katkıları, renklendiriciler, tatlandırıcılar, hacim-dolgunluk kazandırıcılar ve diğer katkı maddeleridir. Her ne kadar konu ile ilgili otoriteler bu katkı maddelerinin periyodik olarak güvenilirliklerini ve günlük kullanım miktarlarını gözden geçiriyorlarsa da bugün bazı araştırmacılar, bunların kullanımı ile ilgili sağlık endişelerini dile getirmektedirler. Pek çoğu için potansiyel sağlık tehlikesi bulunmaktadır. Örneğin doza bağlı olarak, çeşitli peynirlerde ve salamura zeytinde kullanılan sodyum sorbatın genotoksik olabileceği bildirilmiştir. Sosislerde kullanılan nitritler kanserojendir. Sirkeye eklenen sülfidlerin sitotoksik ve kanserojenik etkileri bildirilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, tıp öğrencilerinin tükettikleri besinlerdeki gıda katkı maddeleri konusundaki farkındalıklarını artırmaktır. Bu amaçla, tıp öğrencilerinin yaygın olarak tükettikleri besinler taranarak bunların içerisindeki gıda katkı maddeleri ve bunların oluşturabilecekleri yan etkiler farklı tıp veri tabanlarında araştırıldı. Günlük izin verilen kullanım miktarları eklendi. Bilgiler tablo halinde sunuldu. Sonuç olarak, çeşitli gıda maddelerinde bulunan aynı tür katkı maddesinin tüketilmesinden kaynaklanan kümülatif etki sağlık riski oluşturabileceği kanaatine varıldı. Aynı tür katkı maddesini içeren çeşitli gıdaların aşırı tüketiminden sakınılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Gıda Katkı Maddeleri, Sodyum Benzoat, Monosodyum Glutamat, Nitrat-Nitrit

SS-02

N6-Metiladenozin (M6a) Temelli Epigenetik Düzenlemeler ve Kliniğe Yansımaları

İsmail Yusuf Kollar¹, Zehra Daş¹, Aziz Can Bulut¹, Muharrem Akif Başçı¹, Arda Kaan Kır¹, Barış Aloğlu¹, İrem Erdoğan¹, Direnç Can Çelik¹, Sudenur Çetin¹, Saadet Beyza Meydan¹, Şengül Yüksel²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem II, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Malatya

N6-Metiladenozin (m6A), başta mRNA olmak üzere çeşitli RNA moleküllerinde bulunan adenin bazına metil eklenmesidir. RNA metilasyonu ile gerçekleşen bu epigenetik modifikasyonlar, ökaryotik transkriptom üzerinde mRNA'nın transkripsiyon sürecini, splicing, translasyon aşamalarını ve gerektiğinde mRNA bozulmasını sağlamaktadır. Bu sistemin yürütülmesinde yardımcı olan mediatör protein grupları (yazıcılar, siliciler ve okuyucular) bulunmaktadır. m6A temelli epigenetik düzenlemenin herhangi bir aşamasında oluşabilecek sorunlar kanser başta olmak üzere çeşitli kronik hastalık ile ilişkilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: N6 -Metiladenozin, Epigenetik, RNA, Hastalıklar

SS-03

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya ile Olan İlişkileri

Abdullah Alımeh¹, Berfin Abir¹, Helin Ova¹, Azize İlayda Demiröz¹, Ömer Ağdemir¹, Talha, Karadoğan¹, Tuğba Dayan¹, İbrahim Topçu²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, Malatya

Yakın bir zamanda insanların hayatlarına giren akıllı telefonlar ile sosyal medya kullanımı da zaman içerisinde yaygınlaşmıştır. Boş zamanları değerlendirmek amaçlı kullanılan sosyal medyanın zaman kaybına neden olup olmadığı, insanların sosyal yaşamına ve gündelik hayatına olumsuz etkileri tartışılmaktadır. Öğrenciler üzerinde de sosyal medyanın ders başarısına etkisi araştırılmaktadır. Tıp fakültesi halihazırda bilgi birikiminin en yoğun aktarıldığı, ders zorluğunun en yüksek olduğu fakültelerin başında gelmektedir. Bizde bu çalışma ile sosyal medya kullanımının tıp fakültesi öğrencileri ile diğer fakültelerde okuyan öğrenciler arasında fark olup olmadığını araştırmayı amaçladık.

Öğrencilere yönelik oluşturulan anket sosyal medya platformları aracılığı ile İnönü Üniversitesi öğrencilerine yapıldı. Ankette 22 soru vardı. Öğrencilere öncelikle anketin amacını anlatan kısa bir izin formunu onaylaması istendi, sonrasında anket çalışmasına devam edildi. Soruların tamamını cevaplamayanlar ve izin formunu onaylamayan öğrenciler çalışmaya dâhil edilmedi. Alınan sonuçlar kaydedilerek SPSS programı ile istatistiksel anlamlılık analizi yapıldı.

Yaş, cinsiyet, sosyal medya kullanım süresi ve sosyal medyanın öğrencilerin hayatlarına olan etkisini sorguladığımız 22 sorudan oluşan anketimize tamamı üniversite öğrencilerinden oluşmak üzere 300 kişi katıldı. Katılımcıların tamamı en az bir sosyal medya platformunu kullandıklarını söylediler. Öğrencilerin 118'i Tıp Fakültesi'nde geriye kalan 182 öğrenci ise diğer fakültelerde okuyordu. Öğrencilerin genel yaş ortalaması 20.54 (18-46) iken Tıp Fakültesi ve diğer fakülte yaş ortalamaları sırası ile 19.16 (18-24) ve 21.43 (18-46) idi.

Öğrencilerin 192'si kız, 108'i erkek öğrenciydi. İstatistiksel olarak analiz yapıldığında, Tıp Fakültesi öğrencilerinin diğer fakültedeki öğrencilere göre daha düşük yaş ortalamasına sahip olduğu görüldü (p=0.02). Tıp Fakültesinde okuyan öğrenciler ile diğer fakültelerde okuyan öğrenciler arasında cinsiyet dağılımı açısından anlamlı farklılık yoktu. Ayrıca sosyal medya kullanım süresi, sosyal medyanın kişi ve dersleri üzerine etkisi açısından anlamlı farklılık izlenmedi.

Tıp Fakültesi öğrencileri diğer fakültelerdeki öğrenciler kadar sosyal medyayı aktif olarak kullanmaktadır ve dersleri üzerine olumsuz etkisi bulunmamaktadır. Ancak çalışmanın daha yüksek popülasyonlar üzerinde yapılması ile bu etki daha net ortaya çıkabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Tıp Fakültesi, Olumsuz Etki

SS-04

El Hijyeninin Önemi ve Uyum

Başak Şahingil¹, Ayşe Nur Aslan¹, Hülya Aksakızcı¹, İrem Nur Akyel¹, İbrahim Bakırhan¹, Mehmet Ali Demirtaş¹, Seyit Akyol¹, Beyza Nur Aşan¹, Engin Vedat Seyhan², Yücel Duman²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Malatya

El hijyeni, zararlı mikroorganizmaları ellerden uzaklaştırarak başka bireylere bulaşmasını önleyen; elin su ve antiseptikler aracılığı ile yıkanması veya ellerin cerrahi antisepsisini içeren bir terimin genel adıdır. El hijyeni, sağlık bakım hizmetleri ilişkili enfeksiyonların (SHİE) önlenmesinde en önemli ve en kolay ancak uyumun da az olduğu bir uygulamadır. Antiseptik bir ajanın kullanılması durumunda ovma süresi en az 15-20 saniye olmalıdır. Hijyenik el yıkamada ise toplam süre 60 saniye olmalıdır. Bu çalışmada, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri arasından doğru el yıkama uyumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamızda, 40 öğrencinin el yıkama uyumları üzerinde gözlem yapıldı. El yıkama, süreye uyum, baş parmak ve parmak uçları temizliği yönünden değerlendirildi. Yapılan gözlem sonucunda; el yıkama %100, süreye uyum %15, baş parmak temizliği %30 ve parmak uçları temizliği %35 oranında bulunmuştur. El hijyeni çevremizdeki mikroorganizmaların kişiler arasında bulaşmasını önleyen ve aynı zamanda enfeksiyonları önlemede en etkili ve ekonomik yöntemdir. Ayrıca, hastane enfeksiyonlarını azaltmak için, yapılan önlemlerden sadece kuralına uygun el hijyeni yapıldığında hastane enfeksiyonlarında %40-50 oranında azalma görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: El Yıkama, Hijyen, Hastane Enfeksiyonları

SS-05

İndometazin Meme Kanseri Hücrelerinin Çoğalmasını Baskılamaktadır

Mustafa İlke Dağlı¹, Hasan Basri Durak¹, Muhammed Bara Elmısıryye¹, Hilal Karataş¹, Berivan Kaya¹, Berfin Kızgın¹, Filiz Özdemir¹, Berna Özdem², İbrahim Tekedereli²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Malatya

Meme Kanseri, dünyada kadınlarda en sık görülen kanser türüdür. Kadınlar arasında tüm kanser vakalarının %23'ünü ve kanser sebebiyle ölümlerin %14'ünü oluşturmaktadır. Meme kanserinin tedavisi için yapılan araştırmalarda birçok yeni ilacın etkinliği üzerinde durulmakta, meme kanseri tedavisinde etkinliği öne çıkmaktadır. Meme kanseri tedavisinde etkin ilaç olma potansiyeli olan yeni bileşiklerin araştırılması ve geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. İndol asetik asidin bir türevi olan indometazin, güçlü bir anti-inflamatuar etkiye sahip, steroid olmayan bir anti-inflamatuar ilaçtır. İndometazinin, anti-inflamatuar etkilerinin yanı sıra analjezik ve antipiretik etkileri vardır. İndometazinin antiproliferatif özelliğinin belirlenmesi ve meme kanser hücrelerinde etkileşiminin in vitro olarak araştırılması amaçlanmıştır.

Çalışmamızda MDA-MB 231 kanser hücre hattı kullanıldı. Tedavi sonrası hücre canlılığını ölçmek amacıyla MTS testi kullanıldı. İndometazin uygulanan hücrelerde, hücre proliferasyon oranlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde azaldığı (%59.8) saptandı ($p < 0.05$). Hücrelerin koloni oluşturma yeteneklerinin indometazin tedavisi ile belirgin şekilde azaldığı gözlemlendi ($p < 0.05$). Hücrelerin migrasyon yeteneklerinin in vitro olarak incelendiği yara iyileşme testinde, yara kapanmasının kontrol grubuna göre daha az olduğu gözlemlendi ($p < 0.05$). İndometazin'in, MDA-MB 231 meme kanseri hücrelerinin tedavisinde standart tedavilerle kombine olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İndometazin, Meme Kanseri, Hücre Çoğalması

SS-06

Dermokozmetik İşlem Yaptıran Hastalarda Kozmetik İşlemlerle Alakalı Bilgi Düzeyi, Bilgi Kaynağı ve Memnuniyet

Cansu Salık¹, Meryem Kesmez¹, Tülay Karademir¹, Sefa Yalçın¹, Nazik Kılıç¹, Doğukan İnanmaz¹, Mahmoud Alolewi¹, Dursun Türkmen²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Malatya

Dermatokozmetoloji alanında son yıllarda çok önemli ilerlemeler olmuştur. Kozmetoloji alanındaki ilerlemeler, yeni ürünlerin ortaya çıkması, yeni lazer cihazlarının ortaya çıkması gibi sebeplerden dolayı hastaların kozmolojik uygulamalara olan ilgisi artmıştır. Bu çalışmanın amacı toplumumuzun kozmetik işlemler hakkında bilgi ve deneyimlerini, işlemlerin yapılma sıklığını ve memnuniyet oranlarını araştırmaktır.

Bu çalışmanın tasarımı gözlemsel kesitsel olup çevrimiçi bir anket kullanılarak gerçekleştirildi. Web tabanlı bu anketin tasarımında Google formu kullanıldı. Anketin birinci boyutu demografik özellikleri (5 soru), ikinci boyutu dermokozmetik işlemler ile ilgili soruları (8 soru) içermektedir.

Toplam 612 kişi anketi yanıtladı. Katılımcıların yaş ortalaması 24.9 ± 9.0 idi. Anketi yanıtlayanların %36.1'i erkek, %63.9'u kadındı; %64.4'ü öğrenci, %9'u memur idi. Katılımcıların hakkında en çok bilgi sahibi olduğu dermokozmetik uygulama epilasyon amaçlı lazer idi (%57.2). Kozmetik uygulamalarla ilgili bilgi kaynağı en sık %52.3 ile "sosyal medya ve internet" idi. En sık yapılan kozmetik işlem %27.3 ile epilasyon amaçlı lazer idi. Katılımcıların %39.5'i genç ve güzel görünmek amacıyla kozmetik işlem yaptırmıştı. İşlemin yapıldığı yer %51.2 ile en sık "güzellik merkezi" idi. Katılımcıların %39.6'sı dermokozmetik işlemi hekim olmayanlara yaptırmışken %36.3'ü dermatoloğa yaptırmıştı. İşlemden memnuniyet oranlarına 1 ile 10 arasında puan vermelerinin istendiği soruya verilen en çok cevap %29.6 ile 10 puan idi.

Anketimizde çıkan sonuçlara göre toplumumuzun önemli bir kısmı dermokozmetik uygulamalar ile ilgili bilgiyi sosyal medya ve internetten edinmektedir. Kozmetik uygulamaların halen hekim olmayan kişilerce yoğun olarak yapıldığı tespit edilmiştir. Son zamanlarda artan yanlış uygulamaların da göz önünde bulundurularak toplumun bu konuda doğru şekilde bilgilendirilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Dermatokozmetoloji, Toplum, Bilgi Düzeyi, Bilgi Kaynağı

SS-07

Radyasyon Kanseri İlişkisi

Ayfer Sezer¹, Emir Ömer Tay¹, Fatma İlayda Ceren¹, Gizem Erol¹, İsmail Utku Şahin¹, Rukiye Dağ¹, Rüveyda Meryem Balıkcı¹, Seher Duran¹, Serkan Korkmaz¹, Erman Karaca²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Malatya

Radyasyon veya ışınım elektromanyetik dalgalar veya parçalar biçimindeki enerji yayımı ya da aktarımıdır. Çalışmada radyasyonun hücrelerin yapısına etkisi ve insan vücudundaki kanser yapıcı etkisi araştırılmıştır. Radyasyon etkilerine göre iyonlaştırıcı (maddenin yapısında değişim yapan) veya iyonlaştırıcı olmayan şeklinde incelendi. İyonlaştırıcı radyasyonun etkisi somatik ve genetik olarak iki şekilde ele alındı. Radyasyon DNA üzerinde tamiri zor kırıklar meydana getirerek DNA'nın replikasyonunu yani çift sarmallı yapısının kendini kopyalaması işlemini engeller. Böylece hücre bölünemez veya bölünmeye çalıştığı zaman diliminde ölüme yönelir. Bu durumla ilgili bir başka senaryo ise hücrede meydana gelen DNA kırığının bir hata olarak sonraki nesile aktarılmasıdır. Bu aktarılma sonucunda mutant bir şekilde diğer hücrelerin kontrolünden kurtularak yeni bir kanserizasyona yol açar. Birleşmiş Milletler Atomik Radyasyonun Etkileri Bilimsel Komitesi'ne göre radyasyonun kanser riskini artırdığına dair kanıt bulunan en düşük yıllık doz miktarı 100 mSv'dir. Bunun üzerindeki miktarlarda kanser oluşma olasılığının, dozla arttığı varsayılmaktadır. Bu miktarın altında herhangi bir zarar görülmemiştir. 100 mSv'lik radyasyon dozu çok önemli acil durum müdahaleleri yapanlar için kısa dönemde izin verilen doz miktarıdır. Radyasyon dozunun yanı sıra maruz kalınan süre de kanserle olan ilişkide önemli bir etmendir. Onarılamayan herhangi bir DNA hasarı kansere zemin hazırlayan farklı mutasyonlara yol açma potansiyeline sahip olduğundan ve iyonlaştırıcı radyasyon DNA hasarına sebep olabileceğinden radyasyonun kanseri tetikleyebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Radyasyon, Kanseri, Doz, DNA

SS-08

Tıp Fakültesi Öğrencileri ve Uzmanlık Eğitimi Alan Hekimlerde Evrim ve Evrimsel Tıp Konusuna Yaklaşımın Ölçülmesi

Mustafa Emre Şahin¹, Ferah Diba Kaya¹, Dilan Oral¹, Halil Düzova², Battal Çıplak³

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dönem II, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı, Malatya

³Akdeniz Üniversitesi, Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Zooloji Anabilim Dalı, Antalya

Tıp da dahil canlı bilimleri alanı, günümüzün en dinamik araştırma alanlarından ve çok hızlı değişim yaşamaktadır. Son yıllarda evrimsel tıp yaklaşımı sadece araştırma şeklinde değil, aynı zamanda tıp rutini içinde de yer almaya başlamıştır. Özellikle COVID-19 pandemisiyle birlikte evrim-tıp ilişkisi medyada da gündeme gelmiştir. Ancak ülkemizde tıp camiasının evrim konusundaki bilgi ve yaklaşımlarının nasıl olduğuna ilişkin hiçbir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışma ile tıp camiasının, daha spesifik olarak ilk sınıftan uzmanlık bitimine kadar tıp öğrencileri ve tıpta uzmanlık eğitimi alan hekimlerin evrimsel tıp konusundaki okur-yazarlık, bilgi, farkındalık ve dikkate alma (kabul) düzeylerinin anket araştırma yöntemi yoluyla araştırılması amaçlandı. Anketteki sorular benzer nitelikteki çalışmalardan esinlenerek hazırlanmış olsa da, soruların tamamına yakını özgün olarak hazırlandı. Anket Türkiye’deki tüm üniversitelerde eğitim gören tıp öğrencileri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde görev yapan asistan hekimlere internet üzerinden Google Forms aracılığıyla uygulandı. Beşli skala ölçme anket tekniği esas alınarak hazırlanan sorulara verilen cevaplar puanlandırılarak SPSS istatistik programında istatistiksel olarak analiz edildi. Analiz sonucunda ankete katılanların ölçülmek istenen hususlar konusundaki yaklaşımları değerlendirilip yorumlandı. Ankete 65’i asistan hekim, 347’si tıp öğrencisi olmak üzere toplam 412 kişi katıldı. Elde edilen sonuçlarda, katılımcıların büyük çoğunluğunun evrim konusunda belli bir düzeyde bilinç sahibi oldukları ve evrimsel tıp yaklaşımını doğru buldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Evrimsel Tıp, Anket, İstatistik

SS-09

Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Kahve Tüketiminin Etkileri

Ayşegül Anadolu¹, Elif Irmak Duman¹, Ebrar Nisa Menteş¹, Berkay Keklikçi¹, Muhittin İnanlı¹, Ahmet Süha Altaş¹, Nurullah Arslan¹, Ertuğrul Karabulut²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Malatya

Kahve tüketiminin etkilerini, tıp fakültesi öğrencilerinde tüketim miktarını, yarar ve zararlarını saptamak amaçlanmıştır. Tıp fakültesi öğrencileri üzerinde bir anket yapılmış olup Pubmed ve Google akademi gibikaynaklardan yararlanılarak ilgili sonuçlar elde edilmiştir.

Kahve içmenin memnuniyet, sakinlik, keyif ve mutluluk gibi olumlu duygularla bağlantılı olduğu saptanmıştır. Kahve içmenin odaklanmayı arttırdığı bunun sebebinin ise beynimizde bulunan adenosin adlı beyne ‘dinlen’ sinyali veren kimyasal maddeye bağlanıp beyinde birikimini engellediği saptanmıştır. Ayrıca kahve içmenin baş ağrısına iyi geldiği, sindirime yardımcı olduğu ve kas koordinasyonunu ve gücünü arttırdığı saptanmıştır. Aşırı kahve tüketiminin ise midede ağrı veya yanma yaptığı saptanmış olup sebebinin kahvenin asidik yapısından kaynaklandığı düşünülmektedir. Aşırı kahve tüketiminin uykusuzluk yaptığı veya gece uykularında bölünmeye sebep olduğu ortaya konmuştur. Bunun sebebi ise kahvenin içerisindeki etken maddelerden kafeinin hassasiyeti arttırmasıdır. Kahve ücretinin artmasına rağmen kahve içme sıklığının değişmemesi ve katılımcıların kahve tüketmediğinde kendilerini depresif hissetmeleri kahvenin bağımlılık yapıcı olduğunu ortaya koymaktadır. Kafein şu anda kahvenin potansiyel olarak bağımlılık yapıcı özelliklerinden sorumlu tutulan bileşendir.

Kahve içmek aşırıya kaçmadan ve doğru bir şekilde yapıldığında vücuda yararlıdır.

Anahtar Kelimeler: Kahve, Kafein, Bağımlılık, Adenosin

SS-10

Telefon Bağımlılığının Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Empati Düzeyine Etkisi

Elif Beyza Avcı¹, Büşra Tural¹, Mobin Ghaffari¹, Melike Sena Çitil¹, Sema Küçükbiltekin¹, Gamze Kumaşoğlu¹, Fatma Zehra Alaca¹, Feyza Nur Taner¹, Neslihan Cansel²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Malatya

Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine “empati” adı verilir. Hekim-hasta ilişkisi, empatinin çok önemli olduğu bir süreçtir. Bu süreçte, görüşmeler sırasında edinilen izlenimler, sorunun tanımı ve çözümü açısından oldukça önemlidir. Bu görüşmelerin klinik çalışmanın temeli olduğu söylenebilir. Etkili bir görüşme yapabilmek için, doktorun eğitimi, bilgi birikimi ve tecrübesi kadar, empati yeteneği de önemlidir. Hekimlerde akıllı telefon kullanımı, onların dikkatini dağıtabilir ve hasta ile olan iletişimini olumsuz etkileyebilir. Bu çalışmanın amacı da tıp fakültesi öğrencilerinde telefon bağımlılığının empati düzeyine etkisi araştırılmak istenmiştir. Bu amaç doğrultusunda 2021-2022 eğitim yılında İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler davet edildi. 21.03.2022-31.03.2022 tarihleri arasında Google forms üzerinden öğrencilere bir anket gönderilmiştir. Bu anket yaş, cinsiyet, medeni durum, psikiyatrik veya dahili hastalık öyküsü, alkol ve madde kullanımı dahil demografik değişkenlerin araştırıldığı sorular ile " Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği (ATBÖ)" ile "Toronto Empati Ölçeği (TEÖ)" ne ait sorulardan oluşturulmuştur. Ayrıca katılımcıların telefon kullanım nedenleri araştırılmıştır. Ankete katılan katılımcıların 157'si kadın, 104'ü erkek olmak üzere toplam 261 kişi katılmıştır. Anket sonucunda toplanan verilerin istatistiksel analizi sonucunda tıp fakültesi öğrencilerinde telefon bağımlılığı ile empati düzeyi arasında ilişki saptanamamıştır. Telefon kullanımının en sık nedeni müzik dinlemekken iletişim için kullanan sayısı 33 idi. Ayrıca yalnız yaşayanlarda ATBÖ puanı daha düşük iken birlikteliği olanlarda daha yüksekti.

Anahtar Kelimeler: Empati, Telefon, Bağımlılık, Tıp Fakültesi, Öğrenci

SS-11

Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Depresyon Düzeyi ve Depresyon Düzeyi ile İlişkili Faktörler

Mert Gülderen¹, Hüseyin Hüsrev Karataş¹, Beyza Polat¹, Yunus Emre Ergören¹, Havin Bilek¹, Ayşenur Kaya¹, Nazmiye Nur Abacı¹, Sevim Cansu Yağlı¹, Sultan Rengin Uysal¹, Arife Şimşek²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Malatya

Depresyon önemli sağlık sorunlarından birisidir. Üniversite eğitimi özellikle tıp fakültesi eğitimi zorlu bir süreç olup, öğrenciler psikolojik travmalarla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu çalışma İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. ve 6. sınıf öğrencilerinde Beck Depresyon Envanteri'ne göre depresif belirti sıklığını ortaya koymayı, depresif belirti gösterme üzerine etkili faktörleri araştırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışma tanımlayıcı-kesitsel özellikte olup, evren ve örneklemini İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi 1. ve 6. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılmayı kabul eden 196 öğrenciye Nisan 2022-Mayıs 2022 tarihleri arasında Beck Depresyon Envanteri ve anket formu internet ortamında uygulandı. Veriler, SPSS 17.0 for Windows (SPSS Inc., Chicago, ABD) kullanılarak analiz edildi. Çalışmaya katılım oranı % 33.9 olup (196/578), yaş ortalaması 21.59 ± 2.78 yıl (110 kadın ve 86 erkek) idi. Katılımcıların %58.2'sini (n: 114) birinci sınıf öğrencileri oluşturdu. Beck Depresyon Envanteri'ne göre öğrencilerin %68.4'ünde (n: 134) depresif belirtiler izlendi. Elli sekiz öğrencide (%29.6) hafif-orta derecede, 54 öğrencide (%27.6) orta-ağır derecede, 22 öğrencide (%11.2) ise ağır derecede depresif belirtiler mevcut idi. Öğrencilerin %24.4'ünde (n: 48) farklı derecelerde intihar düşüncesi mevcut idi. Depresif belirtiler tıp fakültesi eğitimini 3 ve/veya daha üzerindeki tercih sırası ile kazanan öğrencilerde, 6. sınıf öğrencilerinde ve ailesini 3 aydan daha uzun süre göremeyen öğrencilerde daha fazla iken, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin eğitim kalitesini beğendiği için gelen öğrencilerde daha az idi. Depresif belirtiler ile cinsiyet, ailedeki birey sayısı, ailenin ekonomik düzeyi, konaklama koşulları arasında ilişki saptanmadı. Çalışmaya katılım oranı %34 ile sınırlı kalsa da öğrencilerin %68.4'ünde depresif belirtilerin izlenmesi ve %25'inde intihar düşüncesinin bulunması oldukça endişe vericidir. Tıp fakültesi eğitimi zorlu bir süreçtir. Öğrencilerin hekimlik mesleğini tercih etmeden evvel ayrıntılı bilgilendirilmeleri önem taşır. Ailelerinden uzakta olan ve/veya eğitimleri nedeniyle ailelerine yeterli vakit ayıramayan öğrencilere sosyal açıdan destek olunması; ders ve sınav takvimlerinin ailelerini görebilmelerine izin verecek şekilde ayarlanması yararlı olabilir. Altıncı sınıf öğrencilerindeki artmış depresif belirtilerin altında yatan faktörleri anlayabilmek için daha ileri araştırmalar yapılabilir. Artmış intihar düşüncesi için gerek fakülte bazında gerek ülke bazında daha ileri araştırmalar yapılmalı ve öğrencilere profesyonel destek sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beck Depresyon Envanteri, Depresyon, Tıp Fakültesi Öğrencileri

SS-12

Tıp Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinde Gündüz Uykululuk Halinin Ölçülmesi

Zeynep Kürklü¹, Onur Balan¹, Berfin Polat¹, Erkan Pehlivan², Halil Düzova³

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem II, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Malatya

³İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Sirkadiyen ritim (vücut saati) dahili olarak oluşturulmuş yaklaşık 24 saatlik bir döngü boyunca davranışsal ve fizyolojik işlevlerin biyolojik ritmi olarak kabul edilir. İnsanlar gündüz, uyanık ve aktif, geceleri ise dinlenip uyurlar. Bu uyku-uyanıklık davranışı, sirkadiyen ritimlerin düzenli salınımı ile belirlenir. Tıp fakültesi ve eğitim fakültesi öğrencilerinin farklı çalışma tempoları olmakla birlikte, çalışma tempoları sirkadiyen ritimleri ve gündüz uykululuk hallerini etkilemektedir. Bu çalışma ile tıp fakültesi ve eğitim fakültesi öğrencilerinin gündüz uykululuk hallerini ve bunu etkileyen faktörleri anket araştırması yöntemiyle araştırmayı amaçlıyoruz. Anket çalışması iki aşamadan oluşmaktadır. İlk kısım sorular (ilk 14 soru) ankete katılanların uyku kalitelerini değerlendirmeye yönelik olup uyku kalitesinin ders başarı durumuyla ilişkisini incelemeye yöneliktir. İkinci kısım sorular (son 8 soru) Epworth uykululuk ölçeği sorularından oluşmaktadır ve katılımcıların gündüz uykululuk hallerinin incelenmesine yöneliktir. Katılımcıların son kısmı doldurabilmesi için dördü skala ölçek kullanılmıştır. Çalışmamıza toplamda 248 kişi katılmıştır. 56'sı Eğitim Fakültesinden oluşmaktadır. Tıp Fakültesi ve eğitim fakültesi öğrencileri arasında yapılan bu araştırmada öğrencilerin REM uykularını tamamlayamadıkları ve uykularını alamadan uyandıkları yüksek oranda gözlemlenmiştir. Uyku kalitesini düşüren faktörlerde başı çeken ilk üç faktör sırasıyla: sınavlar, eğitimin ağır olması ve sosyal medyadır.

Anahtar Kelimeler: Sirkadiyen Ritim, Uykululuk Hali, Anket, Öğrenci

SS-13

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Çocuk Haklarına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi

Kerem Atlı¹, Eylül Öztürk¹, Emine Buse Velioğlu¹, Mert Aslan¹, Deniz Özdoğan¹, Mustafa Metehan Tulum¹, Mehmet Akif Büyükcavcı²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Gelişimsel Pediatri Bilim Dalı, Malatya

Bu çalışma ile tıp fakültesi öğrencilerinin çocuk hakları konusunda bilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi ve bu tutumlar üzerinde etkili olabilecek yaş, cinsiyet, dönem, anne-baba eğitim düzeyi, yaşanılan yer ve çocuk haklarına dair sözleşmeden haberdar olma gibi faktörlerin ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi “Kanıta Dayalı Tıp Uygulamaları” kapsamında yürütülmüştür. Araştırma doktor adaylarının düşüncelerinin saptanması yoluyla veri toplama esasına dayandığı için betimsel nitelikli bir araştırmadır. Çalışma İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim görmekte olan 222 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmada Kepenekçi’nin Çocuk Haklarına İlişkin Tutum Ölçeği (ÇHTÖ) kullanılmıştır. Ölçekten en düşük 22 en yüksek 110 puan alınmaktadır. Ölçekten alınan puanın yüksek olması olumsuz tutumu göstermektedir. Tutumla ilişkisi olabilecek faktörler ve demografik bilgiler araştırmacılar tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formu aracılığı ile elde edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ kabul edilmiştir. Çalışmaya katılan kişilerin yaş ortalaması 20.9 ± 2.5 olup, 130’u (%58.6) kadın, 92’si (%41.4) erkektir. Katılımcıların %44.6’sı Dönem I öğrencisidir. Öğrencilerin %77.5’i (172) çocuk haklarına dair uluslararası bir sözleşmenin varlığından haberdar olduklarını belirtmişlerdir. Ebeveynlerin eğitim düzeyi annelerde %33.8 (75), babalarda %59.9 (133) olmak üzere en fazla üniversite mezunu olarak saptanmıştır. Doktor adaylarının çocuk haklarına ilişkin tutum puan ortalaması 29.97 ± 6.85 ’dir. Bağımsız değişkenler ile ÇHTÖ puanlarının ilişkisi değerlendirildiğinde hiçbir değişkenin istatistiksel olarak anlamlı fark oluşturmadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar, tıp fakültesi öğrencilerinin çocuk haklarına yönelik genel tutumlarının yüksek düzeyde olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte yaş, cinsiyet, kaçınıcı dönem öğrencisi olunduğu, anne ve baba eğitimi, yerleşim ve çocuk hakları sözleşmesinden haberdar olma durumunun ÇHTÖ puanını istatistik olarak önemli düzeyde yordamadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Hakları, Tutum, Öğrenci, Tıp Fakültesi

SS-14

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Bulunan Çocuklarda Klinik Özelliklerin ve Eş Tanıların İncelenmesi

Ceylan Çetinkaya¹, Abdurrahman Abdurrahim¹, Abdulrazzak Bawidani¹, Mohamed Alaboud¹, Adnan Hamdan¹, Yunus Emre Dönmez²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Psikiyatri Anabilim Dalı, Malatya

Dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğu (DEHB), yaşamın erken dönemlerinde başlayan ve etkisi yaşam boyu sürebilen nöropsikiyatrik bir bozukluktur. DEHB klinik olarak üç alt tipte gözlenmektedir (dikkat eksikliği baskın, hiperaktivite baskın ve birleşik). DEHB olan çocuk ve ergenlerin %50-70'inin komorbid psikiyatrik bozukluklara sahip olduğu bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, bir çocuk psikiyatri kliniğince DEHB nedeniyle takip edilen çocuklarda hastalığın klinik özelliklerini ve eşlik eden psikiyatrik bozuklukları belirlemek, klinik özelliklerle psikiyatrik komorbidite arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu çalışma Ekim-Kasım 2021 tarihleri arasında Turgut Özal Tıp Merkezi Çocuk Psikiyatri Kliniğince takip edilmiş olan DEHB hastaları ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların dosya bilgileri geriye dönük olarak incelenmiştir. DEHB'yi değerlendirmek için DSM-IV Yıkıcı Davranış Bozuklukları Derecelendirme Ölçeği (T-DSM-IV-S) kullanılmıştır. Eşlik eden psikiyatrik bozukluklar ise DSM 5 tabanlı psikiyatrik görüşmelerle belirlenmiştir. Çalışma, DEHB tanısı olan 73 erkek ve 25 kız çocuk ile tamamlanmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 11.49 ± 3.06 , tanı yaşı ortalaması ise 7.32 ± 2.30 yıldır. Katılımcıların %20,4'ünde dikkat eksikliği baskın, %6,1'inde hiperaktivite baskın ve %73,5'inde birleşik tip DEHB olduğu belirlenmiştir. Kırk altı olguda (%46.9) en az bir ek psikiyatrik bozukluk olduğu belirlenmiştir. En sık eşlik eden psikiyatrik bozukluklar, karşıt olma karşı gelme bozukluğu (%12.2), özgül öğrenme bozukluğu (%12.2), otizm spektrum bozukluğu (%9.2) ve davranım bozukluğu (%5.1) olarak belirlenmiştir. Komorbid psikiyatrik bozukluk varlığı erkeklerde daha sık olmasına ve komorbid psikiyatrik bozukluğu olanların T-DSM-IV-S ortalama puanları daha yüksek olmasına rağmen komorbid psikiyatrik bozukluk ile cinsiyet, DEHB alt tipleri ve T-DSM-IV-S puanları arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır. Bu çalışma, DEHB olan çocukların yüksek oranda eşlik eden psikiyatrik bozukluklara sahip olduğunu göstermektedir. Hemen hemen her bozuklukta olduğu gibi DEHB'de de komorbid psikiyatrik bozukluk varlığının hem DEHB hem de komorbid psikiyatrik sorunlar üzerinde olumsuz etkileri olmaktadır. Bu nedenle, DEHB'si olan tüm çocuklar komorbid psikiyatrik bozukluklar açısından değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Dikkat Eksikliği/Hiperaktivite Bozukluğu, DEHB Altıtip, Komorbidite, Psikiyatrik Hastalık

SS-15

Tıp Öğrencilerinin 1. Sınıf'tan 6. Sınıf'a Kadar Uzmanlık Tercihlerindeki Değişim Ne Yönde Oluyor?

Dilara Çeribaşı¹, Berkay Akarslan¹, Ömer Efe Altuntaş¹, Akın Güven Apaydın¹, Yunus Emre Ergün¹, Enes Ersoy¹, Ecemsu İlgin¹, Aslıhan Mete Yıldırım²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya

Ülkemizde 6 yıllık bir Tıp Eğitimi sonrası pratisyen hekim olan tıp öğrencileri; isteğe bağlı uzmanlık sınavına girerek uzmanlık alanı tercihinde bulunabilirler. Uzmanlık tercihleri yıllar içinde değişkenlik göstermektedir. Çalışmamızın amacı tıp öğrencilerinin 1. Sınıftan 6. Sınıfa gelene kadar uzmanlık hakkındaki fikirlerinin ne yönde değiştiğini tespit etmektir. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi 6. Sınıf öğrencilerinden gönüllü olan 44 öğrenciye bir anket yapılarak; öğrencilerin uzmanlık tercihleri konusunda, tıp fakültesine ilk başladıkları zamanki ve şu andaki fikirleri soruldu. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak yüzde değerler olarak ele alındı. Çalışmaya 44 önhekim katılmıştır. 1. Sınıfta iken en çok istenen bölümler %15.9 ile Kadın Hastalıkları ve Doğum, %13.6 ile Kalp ve Damar Cerrahi ve %9.1 ile Psikiyatri iken; 6. Sınıfa gelindiğinde en çok istenen bölümler; %15.9 ile Aile Hekimliği, %13.6 ile Pediatri ve %9.1 ile Psikiyatri şeklindeydi. Öğrencilerin; Kadın Hastalıkları ve Doğum, Kalp ve Damar Cerrahi, Beyin ve Sinir Cerrahi ve İç Hastalıklarını isteme oranları 6. Sınıfa geldiklerinde 1. sınıfa göre azalırken; Dermatoloji, Radyoloji, Çocuk Psikiyatrisi, Acil Tıp ve Pediatri isteme oranları artmış olarak bulundu. Uzmanlık yapmayı düşünmeyenlerin oranı %4.5 idi. Uzmanlık alanları konusunda fikirlerinin değişmesinin en sık sebepleri nöbet/hasta yükü olarak daha rahat bir bölüme yönelmek ve karakter ve gelecek planlarına daha uygun bir bölüme yönelmek idi. Uzman olmak istemeyenlerin sebeplerini sorguladığımızda; Yurt dışına gidip denklik almak istiyorum, Mutlu olmayacağımı düşünüyorum, Geleneksel/alternatif tıbbi yöntemlerle ilgilenmeyi istiyorum, Tus çalışmak/asistanlık süreci gözümü korkutuyor cevaplarını aldık. Tıp öğrencileri uzmanlık konusundaki fikirleri, eğitimleri boyunca tecrübe kazandıkça ve bireysel özelliklerini keşfettikçe değişime uğramaktadır. Özellikle Cerrahi branşlara ve hasta sayısı, bilgi ve iş yükü fazla olan branşlara olan ilginin azalması; sağlıkta şiddet olaylarının ve özellikle tıbbi yanlış uygulama davalarının çokça gündemde olduğu bu dönemde ne yazık ki kaçınılmaz olduğu görüşündeyiz.

Anahtar Kelimeler: Dönem I, Dönem 6, Uzmanlık Tercihleri

SS-16

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi 2021-2022 Eğitim Yılı Dönem II Öğrencilerinin Depresyon Durumlarının Belirlenmesi

Lütfiye Zencir¹, Arzu Uzun¹, Feyzanur Çakmak¹, Muhammed Eroğlu¹, Nazlı Tanağardı¹, Sena Gümüştay¹, Emek Güldoğan²

¹İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, Malatya

Bu araştırmada İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi 2021-2022 eğitim yılı dönem II öğrencilerinin depresyon durumlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmada, dönem II öğrencilerinden gönüllü olan 155'ine sosyo-demografik özellikleri ile Beck Depresyon Ölçeği'nden oluşan anket formu uygulandı. Yaş ortalaması 20.36 ± 1.0 olan öğrencilerin, %59.4'ü kadın, %40.6'sı erkektir. Öğrencilerin %30.3'ünde minimal, %41.3'ünde hafif, %26.5'inde orta ve %1.9'unda şiddetli düzeyde depresyon bulgusu saptandı. Orta ve şiddetli düzeyde depresyon gözlemlenen öğrenci sayısının yüksek oluşundan dolayı, öğrencileri bu düzeye getiren sebeplerin araştırılması ve bu düzeyleri düşürecek çözüm yollarının bulunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Öğrencisi, Depresyon, Beck Depresyon Ölçeği

SS-17

Bruselloz, Bulaşma ve Korunma Yolları

Ömer Mumcu¹, Muhammed Ali Yetiş¹, Ali Bingöl¹, Muhammed Fidan¹, Gökçe Baran¹, Zeynep Keskin¹, Nehir Berfin Alak¹, Selma Ay²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Bruselloz temelde hayvanlarda görülen fakat insanlarda da enfeksiyon yapan bir hastalıktır(zoonoz). İnsanda Bruselloz hastalığı etkenidir. Halk arasında “peynir hastalığı” olarak bilinir. İnsanlara hasta hayvanların süt, süt ürünleri, et, idrar ve vücut sıvıları ile bulaşır. Dünyada yaygınlığı; 500 bin olgu/yıl, Türkiye'deki insidansı 50-500/1000.000 olarak bildirilmiştir. Toplum sağlığı açısından önemli olan bu enfeksiyonun bulaşma yolları, hastalık ve korunma yolları hakkında bilgi edinmek ve bu bilgileri paylaşmaktır. Bu çalışmada Bruselloz hakkında kitaplardan ve makalelerden sağlanan bilgiler kısa bir derleme halinde sunulmuştur. Bruselloz bizim ülkemizde de önemli bir halk sağlığı sorunu olmaya devam etmektedir. Bu nedenle bulaş yolları ve korunma yöntemleri halka iyi anlatılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Bruselloz, Bulaşma, Korunma

SS-18

Antibiyotikler ve Etki Mekanizmaları

Hivda Şıkgenç¹, Hatice Avcı¹, Meryem Demir¹, Metehan Özen¹, Ayşe Betül Tepe¹, Busenur Gökdoğan¹, Tuba Erdoğan¹, Mehmet Sait Tekerekoğlu²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Doğal kaynak veya kimyasal yöntemler kullanılarak üretilen, bakterilerin biyokimyasal işlevlerini engellemek suretiyle etki eden bileşiklere antibiyotik denir. Antibiyotikler etkilerini; hücre duvarı sentezinin engellenmesi, hücre membranına etki, protein sentezinin engellenmesi, nükleik asit sentezinin engellenmesi şeklinde gösterirler. Turgut Özal Tıp Merkezi Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı Laboratuvarında periyodik olarak yapılan rutin antibiyotik işlemleri takip edildi. Antibiyotik etki mekanizmalarına yönelik araç ve gereçler, rutin örneklerdeki çalışmalar ve etkileri gözlemlendi. Antibiyotiklerin tarihçe ve kullanım sürecine bakıldığında halk sağlığı problemlerinin çözümüne çok büyük katkı sağladığı kaçınılmaz bir gerçektir. Ancak antibiyotiklerin irrasyonel kullanımı hastane enfeksiyonları başta olmak üzere çeşitli dirençli bakterilerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla, antibiyotiklerin doğru zaman, yer ve miktarda kullanılması önem arz etmektedir. Bu konuda yataklı tedavi kurumlarında her bölge hastanesinin kendi antibiyotik kullanım politikalarını oluşturmasının yararlı olacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: Pensilin, Antibiyotik, Bakteriye Direnç

SS-19

COVID-19 ve Aşı Çalışmaları

Enes Kaya¹, Ayşegül Dünder¹, Hatice Esma Temiz¹, Hayrettin Melih Aycı¹, Memet Şahin Daşdemir¹, Nurefşan Sultan Gülgen¹, Murat Yılmaz¹, Hakan Parlakpınar²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya.

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya

SARS-CoV-2, Aralık 2019'da bilinen ilk vakanın bildirildiği tek iplikçikli RNA virüsü olan yeni tip bir koronavirüsdür. Aşılanmanın temel amacı, toplum bağışıklığı sağlayarak bir toplumda hastalık bulaşmasını önemli ölçüde azaltmaktır. Bu sunumda koronavirüs hastalığı (COVID-19) ve bu hastalık için üretilmiş aşılardan üretim süreci ve çeşitleriyle ilgili literatürde mevcut güncel veriler derlenerek farkındalık sağlayacak düzeyde bilinçlendirme ve bilgi paylaşımı amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Çalışma grubunda yer alan öğrenciler tarafından PubMed®, Web of Science™ ve Google Akademik vb. veri tabanlarında yer alan makaleler derlenerek elde edilen bilgiler sözlü sunumlar yapılmak suretiyle grup içerisinde tartışılmıştır. Aşılar; hastalıklara bağışıklık sağlama amacıyla zayıflatılmış hastalık virüsü, hastalık etkenlerinin parçaları veya salgılarıyla oluşturulan çözümlerdir. COVID-19 pandemisinde toplumun en az %70'inin aşılması gerekir. Aşı geliştirme çalışmaları, araştırma, hayvan deneyleri ve insanlarda güvenlik için yapılan faz çalışmalarından oluşmaktadır ve genelde milyar dolar rakamlara ulaşan bütçelere rağmen ortalama 10-12 yıl sürmektedir. COVID-19 için Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tüm ülkelere pandemi gerekçesi ile çok hızlı aşı üretimi için acil kullanım onayı vermiştir. COVID-19 aşılarının geliştirilmesi için, üç değişik yöntem kullanılmaktadır. Bunlar, 1. Cansız aşılardan: Koronavirüsün hücre içinde üretiltikten sonra etkisiz hale getirilmesiyle üretilir. 2. Altbirim aşılardan: Koronavirüsün diken (Spike) S proteinini gibi antijenleri nano-parçacıklar içinde sunulur. 3. Çekirdek asidi aşılardan: Bunlar iki türdür; a. mRNA aşılardan: SARS-CoV-2 virüsünün S proteinine ait kalıtsal bilgiyi (mRNA) içerir. b. Yöneyli (vektör) aşılardan: Bu aşılarda SARS-CoV-2'ye ait belirli bir kalıtsal bilgi (gen, DNA) başka zararsız bir virüse yüklenerek yönlendirilir.

Bugüne kadar, DSÖ tarafından kayıt altına alınmış ve klinik çalışmalarda denenilen 50'den fazla aşı adayları bulunmaktadır. mRNA aşılardan Moderna/NIAID ve BioNTech/Pfizer aşılardan; yöneyli aşılardan AstraZeneca/University of Oxford, Johnson & Johnson ve Sputnik V aşılardan; cansız virüs aşılardan Sinovac ve Sinopharm aşılardan ilk uygulamaya giren aşılardır. Ülkemizde de Turkovac aşısı cansız virüs aşı teknolojisi ile geliştirilmiş ve ilk onayını aldıktan sonra ileri klinik çalışmaları devam ederken aynı zamanda aşılama programına girmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, SARS-CoV-2, Aşı, Virüs, Pandemi

SS-20

COVID-19 Güncel Tedavi Yaklaşımları

Elif Şeyma Memiş¹, Melike Erol¹, Mihrab Karcı¹, Zehra Kalay¹, Yusuf Kağan Ünlü¹, Furkan Yavuz¹, Ayşe Büşra Hamurcu¹, Seda Taşdemir²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya

Yeni bir koronavirüs olan şiddetli akut solunum yolu sendromu koronavirüsü 2 (SARS-CoV-2), Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) pandemisinden sorumlu ajandır. Hızlı ve küresel yayılım gösteren ve birçok ülkede binlerce ölüme neden olan COVID-19'un yapılan araştırmalara rağmen hâlen etkili ve spesifik bir tedavisi mevcut değildir. Bu sunumun amacı; Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği ve sahada sıklıkla tercih edilen tedavi yöntemleri ile ilgili bir literatür özeti yapmaktır.

Pubmed, Scopus ve Sciencedirect, clinicaltrial gibi veri tabanlarından yararlanılarak elde edilen bilgiler her bir öğrenci tarafından seminer sunumlarıyla grup içerisinde tartışılmıştır. COVID-19 salgınının başlangıcında, elde etkili bir antiviral bulunmaması ve hastalığın ölümcül olabilmesi nedeniyle, Avrupa'da, Amerika Birleşik Devletleri'nde ve ülkemizde başka hastalıkların tedavisi için önceden ruhsatlandırılmış, SARS-CoV-2'de in vitro etkili olduğu gösterilmiş olan ilaçlar endikasyon dışı olarak tedavide kullanılmıştır. COVID-19 hastalarının tedavisinde; antiviral ilaçlar, antibiyotikler, sistemik kortikosteroidler ve anti-inflamatuvar ilaçlar, nöraminidaz inhibitörleri, RNA sentez inhibitörleri, monoklonal antikorlar, konvelesan plazma, immünoglobulin tedavisi ve hücre tedavisi kullanılmaktadır. COVID-19 tedavisiyle ilgili bilgiler, klinik veriler ortaya çıktıkça hızla artmakta ve güncellenmektedir.

Henüz etkinliği ve güvenilirliği bilimsel çalışmalarla kanıtlanmış bir tedavisi bulunmamaktadır. Tüm dünyada tedavi ve profilaksi çalışmaları hızla devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde bu çalışma sonuçlarına göre aşılardan, ilaçların etkinliği ve güvenilirliği gibi hayati konular aydınlatılabilecektir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Antiviral, Kanvelesan Plazma, Monoklonal Antikorlar, İmmünoglobulinler

SS-21

2021 Yılında Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı'nda Radyoterapi Uygulamış Olduğumuz Geriatrik Kanser Hastalarının İncelenmesi

Hayrunnisa Behçet¹, Ayşe Aras¹, Esranur Gökçek¹, İkra Sarioğlan¹, Muhammed Kaya¹, Sümeyye Bayram¹, Kübra Tekeş¹, Öztun Temelli²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı, Malatya

Onkolojik hastalar arasında geriatrik (≥ 65 yaş) hasta grubu özel öneme haiz bir hasta grubudur. Toplumun yaş ortalamasının artmasıyla birlikte geriatrik hasta grubunda da bir artış mevcuttur. Bu çalışmada 2021 yılında İNÖNÜ Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi Radyasyon Onkolojisi kliniğinde radyoterapi uygulamış olduğumuz geriatrik hastaların özellikleri hastane otomasyon sisteminden veya hasta dosyasından elde edilmiştir.

Toplam hasta sayısı 206 olup bunların yaş ortalaması 72 dir (aralık:65-92). Hastalarımızın 116'si kadın ve 90'i erkektir. Erkeklerde en çok prostat kanseri (n=25), akciğer kanseri (n=23) görülürken, kadınlarda en çok akciğer (n=23) ve sonrasında meme kanseri (n=18), jinekolojik kanserler (n=15) görülmüştür. Radyoterapi uygulama sahası, doz- fraksiyon şeması tedavinin amacına, tümörün özelliklerine uygun şekilde 1 fraksiyon ile 39 fraksiyon arasında dozlarımız ise 8 Gy ile 80 Gy arasında değişmektedir. Radyoterapi uygulamalarımızın büyük bir kısmı beyin metastazı, kemik metastazı nedeniyle olmakla birlikte 50 hastaya küratif, 59 hastaya postoperatif ve 8 hastaya ise preop radyoterapi uygulanmıştır. Hastalarımızın 3 ü tedavi süresinde exitus olmuştur. 7 Hastamızda tedaviyi tolere edemediğinden veya tedaviyi reddettiğinden tedavileri stoplanmıştır. 2 hastamıza biri böbrek üstü bezi diğeri beyinde operasyon kavitesi olmak üzere steretotaktik radyoterapi uygulanmıştır. 54 hastamız radyoterapiyle eşzamanlı kemoterapi almıştır.

Geriatrik hasta grubu genel olarak tedaviyi diğer hastalar kadar tolere edebilmektedir. Beslenme desteği, ağrı palyasyonu, sosyal ve psikolojik destekle birlikte hastalarımızın tedavileri diğer yaş gruplarından kötü değildir. Hastalarımız yaşlı diye radyoterapi uygulamalarından kaçınmak yerine hastaya uygun doz ve fraksiyon şemalarıyla oldukça başarılı bir radyoterapi uygulaması yapılabilir. Hastalarımıza içinde geriatri uzmanı da bulunan bir multidisipliner ekiple tedavi kararı vermek en doğrusu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Radyoterapi, Geriatrik Hastalar, Onkoloji

SS-22

Minimal İnvaziv Göğüs Cerrahisinde (VATS) 10 Yıllık İnönü Deneyimleri

İrem Çatalca¹, Muhammet Emir Şahin¹, Hümay Yıldız¹, Vahap Üzmez¹, Mustafa Burak Gazi¹,
Batuhan Talha Baykara¹, Ahmet Erkam Gündüz¹, Hakkı Ulutaş²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Malatya

Video yardımcı torakoskopik cerrahinin (VATS) gelişimi ile son 30 yılda intratorasik patolojilerin tedavisinde büyük bir ilerleme yaşandı. VATS daha az postoperatif ağrı ve daha az komplikasyonlara neden olmaktadır. Aynı zamanda hastanede yatış süresinin kısaltmaktadır. Benign, malign, minör ve majör torasik cerrahide deneyimli klinikler tarafından etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu çalışmada İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi Göğüs Cerrahi kliniğinde 10 yıl boyunca yapılan toplam 1605 majör ve minör VATS operasyonunun verileri retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların 1027'si (%64) erkek, 578'i (%36)'sı kadın idi. Hastaların yaş ortalaması 49.3 yıl idi. Altı aylık olan en küçük hastaya uygulanan operasyon Uniportal VATS (UVATS) ile perikardial pencere açılmasıydı. Opere edilen en yaşlı hasta 97 yaşında olup sol akciğerindeki kitleden UVATS ile biyopsi alındı. Tüm operasyonların 811'i (%50.5) sağ, 699'u (%43.5) sol ve 95 olguya (%5.9) bilateral yaklaşım uygulandı. Olguların 383'üne (%23,9) anatomik rezeksiyon uygulandı. Bunlardan 243'ü (%63.5) tümoral (bronş ca, metastaz vb.), 140'ı (%36.5) non-tümoral (bronşektazi, aspergillom vb.) nedenler ile opere edildi. 114'ü mediastinal kitle, 34'ü mediastinal kist olan toplam 148 (%9.2) mediastinal lezyona komplet eksizyon uygulandı. UVATS ile 110 (%6.9) olguya sempatektomi yapıldı. Plevral efüzyonu ve nodülasyonu olan 282 (%17.6) olguda UVATS ile biyopsi alındı. Perikardiyal efüzyonu olan 59 (%3.7) olguya perikardiyal pencere açıldı. UVATS ile wedge rezeksiyon; 403'ü (%64.7) parankimal nodül, 128'i (%20.5) pnömotoraks, 29'u (%4,7) interstisyel akciğer hastalığı, 25'i (%4) bullöz akciğer hastalığı ve 38'i (%6.1) diğer nedenlerle opere edilen toplam 623 (%38.8) olguda tercih edildi. Tüm operasyonların 115'inde (%7.2) açığa dönüldü ve 52 (3.2%) olguda intraoperatif komplikasyon izlendi. İntraoperatif ve postoperatif dönemde mortalite izlenmedi. UVATS, malign ve benign ayırımı olmaksızın akciğer ve mediasten patolojilerinin tanı ve tedavisinde donanımlı, tecrübeli ekip tarafından etkin bir şekilde yapılabilir. Minimal invaziv cerrahilerin amacının, açık cerrahi disiplinlerde uygulanan tedaviler gibi aynı başarı oranında yapılabilen olması ve bazı avantajları ile açık cerrahi yaklaşımlara üstünlüğünü göstermek olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Uniportal VATS, Anatomik Rezeksiyon, Perikardiyal Pencere, Mediasten, Bronş Ca

SS-23

Kök Hücreler ve Nörodejeneratif Hastalıkların Tedavisinde Potansiyel Kullanımları

Berzan Kişin¹, Ömer Konuralp Güven¹, Yavuz Selim Tohma¹, Rukiye Bozan¹, Arda Öncüler¹, Cemre Kuşcu¹, Lamia Karcı¹, Mehmet Gül²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Kök hücreler; embriyo, fetüs ve erişkinlerden elde edilebilirler. Sınırsız bölünebilme, farklı hücrelere dönüşebilme potansiyeline sahiptirler. Günümüzde nörodejeneratif hastalıkların tedavisinde kullanılabilmeleri yönündeki araştırmalar artmaktadır. Nörodejeneratif hastalıkların tedavileri genellikle zordur. Kök hücre uygulamalarının farklı doku ve organlarda rejenerasyon ve tamirine katkıda bulunduğu gözlenmesi, nörodejeneratif hastalıkların tedavisi için de umut vermektedir. Yapılan çalışmalarda kök hücre uygulamalarının nöronal hasarın tamirini, nöronal çoğalma, yenilenme ve farklılaşmayı uyardığı gösterilmiştir. Bu bulgular nörodejeneratif hastalıkların tedavisinde kök hücre araştırmalarının devam etmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kök Hücre, Nörodejeneratif Hastalıklar

SS-24

Tıp Fakültesi Öğrencileri Arasında Migren Sıklığının Değerlendirilmesi

Yağmur Yıldız¹, Ahsen Betül Özdemir¹, Sami Buğda¹, Eyüp Sabri Ölçücüoğlu¹, İbrahim Yılmaz¹, Yusuf Beyendi¹, Aliekber Akyıldız¹, Ahmet Adıgüzel²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, Malatya

Migren, yaşam kalitesini düşüren ve günlük yaşam aktivitelerini kısıtlayan primer baş ağrılarından biridir. Nöroloji pratiğinde en sık görülen hastalıkların başında gelir. Karakteristik olarak, dört saatten fazla süren, tek taraflı zonklayıcı vasıfta, fotofobi, fonofobinin eşlik ettiği bir ağrı paternine sahiptir. Genellikle orta ve genç yaş gruplarında ve kadınlarda sık görülür. Bu çalışmada da tıp fakültesi öğrencileri arasında migren sıklığının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kesitsel, prospektif olarak dizayn edilmiştir. Tıp fakültesi öğrencileri arasında gönüllü katılımcılar çalışmaya dahil edildi. Uluslararası Baş Ağrısı Bozukluklarının Sınıflandırması Beta-3 sürümüne göre migren tanı kriterlerine göre migren tanısı konuldu. Ağrının süresi, yerleşimi, niteliği ve şiddeti, rutin fiziksel aktivite ilişkisi, bulantı/kusma ve fotofobi, fonofobinin ağrıya eşlik durumunu içeren 7 parametre sorgulandı. Katılımcılara bunların dışında demografik bazı sorular yöneltildi. İstatistik veriler için SPSS® (versiyon 26.0) yazılımı kullanıldı. Çalışmaya 104 erkek (yaş ort. 20.44±1.82), 86 kadın (yaş ort. 20.48±1.40) olmak üzere toplam 190 katılımcı dahil edildi. Katılımcıların %77.9 nun ayda en az bir kez baş ağrısı olduğu izlendi. 26 (%13.7) kişinin bilinen bir primer baş ağrısı tanısı olduğu tespit edildi. Araştırma sonuçlarına göre migrenöz baş ağrısı 22 erkek, 28 kadın toplam 50 hastada tespit edildi (p=0.054). Migren tanılı bireyler arasında en sık ve en az görülen semptomlar sırasıyla olan zonklayıcı baş ağrısı 43 (%86) kişi ve bulantı/kusma 16 (%32) kişide görüldü. Migren tanısı olan ve olmayanlar arasında migren semptomlarının ilişkisi incelendiğinde 7 parametrede de migrenöz grupta belirgin fark izlendi (p=0.001). Araştırma sonucunda tıp fakültesi öğrencileri arasında baş ağrısının yaygın olduğu saptanmıştır. Ancak hekim tarafından tanısı konulmuş baş ağrısı sayısı çok azdır. Migren hastalarının yaklaşık olarak yarısının hekim tarafından tanısı konmamıştır. Toplumda kadınlarda migren erkeklere göre daha sık görülürken bu çalışmada her iki cinsiyet arasında belirgin bir fark izlenmemiştir. Bu durumun yaş grubu yada devam eden eğitim durumuyla ilgili olduğunu göstermek için daha kapsamlı araştırmalar gelecekte yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Baş ağrısı, Migren, Fotofobi, Fonofobi

SS-25

Anestezi Sırasında Kazara Farkındalık

Abdulmelik Dengeşik¹, Abeer A. S. M. Fateh¹, Ahmet Yurdabakan¹, Bilge Kaan Yazıcı¹, Fatih Yılmaz¹, Mehmet Etka Gökdoğan¹, Muzaffer Fatih Atçeken¹, Tarık Emre Duman¹, Yaren Ece Sürücü¹, Duygu Demiröz Aslan²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Malatya

Genel anestezi altında uyanıklık, sık görülmeyen ancak ciddi psikolojik sonuçları olabilen bir deneyimdir. Anestezi sırasında uyanıklık veya anımsama deneyimi yaşayan hastalar bu deneyimi sık olarak işitsel algılama, anksiyete, panik, yardım alamama, paralizi hissi ve anestezi sırasında ağrı duyduğunu söyleyememe şeklinde tanımlamaktadır. Aynı tip cerrahi uygulanan karaciğer donörlerinde rutin anestezi yöntemi uygulanmaktadır. Biz de hastaya ait faktörlerin intraoperatif farkındalık üzerine etkisini inceledik. Genel anestezi altında hepatektomi ameliyatına giren 214 karaciğer (kc) donöründe hepatektomi ameliyatında 13 (%6.1) farkındalık olduğu görüldü. Yaş, cinsiyet, sigara kullanımı ve eğitim durumunun farkındalık üzerine etkisi incelendiğinde üniversite mezunlarında farkındalık anlamlı derecede yüksek olup diğerlerinin benzer olduğu sonucuna ulaşıldı. Anestezide kazara farkındalık hastaların eğitim durumuyla alakalı olup eğitim seviyesi arttıkça intraoperatif farkındalık artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anestezi, Komplikasyon, Uyanıklık, Hatırlama

SS-26

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekim ve Hasta Hakları Hakkındaki Bilgi Durumlarının Değerlendirilmesi

Rümeysa Kurdaş¹, Mehmet Karataş², Halil Düzova³

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem II, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Malatya

³Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Hasta ve hekim arasındaki iletişimin daha iyi olabilmesi için hasta ile hekimin hak ve sorumluluklarını iyi bilmek ve birlikte değerlendirmek gerekmektedir. Yapılmış olan bu çalışmanın amacı İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesinde eğitim görmekte olan tüm öğrencilerin hasta ve hekim hakları hakkındaki bilgi durumlarını değerlendirmektir. Bu çalışmada Literatür taranması ve İnönü Üniversitesi Öğretim Üyelerine danışılması sonucunda hasta ve hekim hakları hakkında hazırlanan 30 soruluk anket formu Google Formlar aracılığıyla hazırlanmış ve öğrencilere sosyal medya grupları üzerinden paylaşılmıştır. Çalışmanın çerçevesinde olan 1684 öğrencinin bulunduğu fakültede yapılan anket çalışmasında tesadüfi olarak 120 kişinin bilgisine ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin hekim ve hasta haklarının neler olduğu bilgisine sahip olma durumları, tıbbi deontoloji tüzüğü ve hasta hakları yönetmeliğini okuma durumları, hasta hakları ve hekim hakları hakkındaki bilgi durumları ayrı ayrı karşılaştırılarak SPSS paket programı ile değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Hasta haklarının neler olduğunu bilen değişken ile acil durumlar haricinde hekim hasta arasındaki güven ilişkisi zedelendiğinde hekim hastayı reddetme hakkına sahiptir değişkeni karşılaştırıldığında ($p=0.033<0.05$) iki değişken arasında anlamlı bir ilişki vardır. Araştırmamıza göre konu hakkında bilgisi olan tıp fakültesi öğrencilerinin daha bilinçli hareket ederek hem kendi haklarını koruyup hem de hastalara daha yararlı olabileceklerini söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Hekim Hakları, Hasta Hakları, Tıp Fakültesi Öğrencisi

SS-27

COVID-19 Enfeksiyonu Geçirmiş Üniversite Öğrencilerinde Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Fatma Zehra Yücel¹, Mehmet Kaplan¹, Meliha Çokbekler¹, Merve Yalçın¹, Mustafa Serhan Çalgan¹, Şehem Nur Yasan¹, Şerife Buğarahan¹, Semra Aktürk²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Malatya

Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19); Aralık 2019’da Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkmış bir solunum yolu enfeksiyonudur. Salgın nedeniyle dünya çapında alınan önlemlerin bireyler üzerinde bazı etkileri olmuştur. Karantinalar ve sosyal teması azaltmak için yapılan diğer uygulamalar kişilerin fiziksel davranışlarını etkilemiştir. Bunun sonucunda fiziksel aktivite seviyesinin düştüğü ve oturma süresinin uzadığı gösterilmiştir. COVID-19 kısıtlamaları süresince ve salgın sonrası süreç için zihinsel ve fiziksel sağlığın korunmasında aktif kalmak önemlidir ve Dünya Sağlık Örgütü bu konuda sık sık çağrıda bulunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı ülkemizde COVID-19 tedbirleri kapsamında alınan önlemler neticesinde; üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite seviyelerinin nasıl etkilendiğini incelemektir.

Çalışmaya farklı bölümlerinde okuyan, gönüllü olan üniversite öğrencileri katıldı. Çalışmaya, 18 yaş ve üzerindeki son bir yıl içinde COVID-19 enfeksiyonu geçirmiş öğrenciler dahil edildi. Kronik ortopedik, nörolojik ve psikiyatrik hastalığı olan kişiler çalışmaya dahil edilmedi. Verileri toplama online formlar aracılığıyla yapıldı ve Fiziksel aktivite düzeylerini belirlemek için Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (Kısa) form kullanıldı.

Çalışmaya toplamda 230 kişi katıldı. Katılımcıların çoğunluğunu kadın cinsiyet oluşturmaktaydı (%57.8). Fiziksel Aktivite Anketi sonuçları değerlendirildiğinde; haftalık zaman diliminde yapılan değerlendirme sonucunda katılımcıların çoğunluğunun orta ve şiddetli fiziksel aktivitelerde bulunmadıkları belirlendi. Katılımcıların sadece düzenli olarak hafif fiziksel aktivitelerde bulundukları gözlemlendi (günde 10 dakika yürüyüş).

Gençlerde inaktivitenin son zamanlarda artmış olduğu bilinmektedir. Pandeminin bu durumu beslediği gözlenmektedir. Başka bir deyişle, COVID-19 öncesinde de yaygın olan fiziksel inaktivite davranışı, kısa zamanda endişe verici düzeyde artmıştır. COVID-19 virüsünün neden olabileceği morbiditeler göz önünde bulundurulduğunda zaten inaktif olan bir popülasyonda, kısa sürede artan fiziksel inaktivite oranının ilerleyen dönemlerde ciddi sonuçlara neden olabileceği aşikardır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Fiziksel Aktivite, Üniversite Öğrencileri

SS-28

Covid-19 ve Egzersiz

Adem Can Demir¹, Ahsen Berfin Aydın¹, Feyza Tatal¹, Joud Abdulhannan¹, Sedef Nazlı Koca¹, Yasin Duran¹, Zehra Doğan¹, Raikan Büyükavcı²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Malatya

Koronavirüs hastalığı 2019 (Covid-19) pandemisi başta yaşlılar olmak üzere tüm popülasyonun egzersiz alışkanlıklarını değiştirdi. Bazı kişilerde varolan düzenli egzersiz alışkanlığı kaybolurken bazı kişilerde de Covid-19 enfeksiyonu sonrası tedavi basamakları arasında yer alması nedeniyle yeniden kazanıldı. Bizim bu çalışmada amacımız üniversitemiz öğrencileri arasında Covid-19 pandemisi süresince değişen egzersiz alışkanlıklarını ortaya koymaktı.

Inönü Üniversitesi öğrencilerine düzenlenen 25 soruluk anket Google forms üzerinden uygulandı. Anket sonuçları dökümanite edildi.

Çalışmaya 179 kadın/122 erkek olmak üzere 301 kişi katıldı. Tüm öğrencilerin %56.5'i tıp fakültesi, %12.6'sı diş hekimliği fakültesi, %6'sı ise eczacılık fakültesindendi. 301 öğrenciden sadece %34.2'si pandemi öncesi düzenli egzersiz alışkanlığına sahip olup karantina döneminde %44.5'i egzersiz yaptığını belirtti. Tüm katılımcıların %40.5'i Covid-19 enfeksiyonu geçirmiş ve bunların %25'i nefes darlığı şikayeti yaşamıştı, ayrıca bunların da %20'si solunum egzersizleri uygulamıştı. Pandemi öncesi ve sonrası tüm öğrencilerin adım sayılarında da belirgin düşüş mevcuttu.

Covid-19 pandemisi çoğunluğu sağlık üzerine eğitim gören üniversite öğrencileri arasında bile başta günlük adım sayısında azalma olmak üzere egzersiz alışkanlıklarını olumsuz yönde etkilemiştir. Her ne kadar uygulamada zorluklar olsa da pandemi dahil yaşamın tüm dönemlerinde uygun egzersiz eğitimi ve gereklilikleri açısından toplumun bilinçlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Egzersiz, Öğrenci

SS-29

Tıp Fakültesi ve Tıp Fakültesi Dışı 1. Sınıf Öğrencilerinin Radyasyon Farkındalıklarının Karşılaştırılması

Ceyda İlikhan¹, İrem Nujin Gündüz¹, Muhammed İsa Sapmaz¹, Hüseyin Soner Uğur¹, Güleç Mert Doğan²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyoloji Anabilim Dalı, Malatya

Bu çalışmanın amacı, üniversitemiz 1. sınıfında okuyan tıp fakültesi ve tıp fakültesi dışı öğrencilerin radyasyon farkındalığını değerlendirmek ve bu iki grubu karşılaştırmaktır.

34 tane tıp, 31 tane tıp dışı bölümlerde okuyan öğrenciye, radyolojik tetkikler, radyasyonun zararları ve radyasyondan korunma ile ilgili 10 soruda oluşan, çoktan seçmeli anket uygulandı. Bu iki grubun cevapların doğru ve yanlışlığına göre istatistiksel olarak karşılaştırıldı. Çalışmaya 37(%56.9) kadın 28(%43.1) erkek öğrenci katıldı. Katılımcıların % 60.85'i sorulara yanlış cevap verirken, % 39.15'i doğru cevap verdi. En çok doğru cevap verilen soru 'radyasyona en duyarlı yaş grubu hangisidir' olup, öğrencilerin % 73.4'ü bu soruyu doğru yanıtladı. En çok yanlış cevap verilen soru ise, 'tek yönlü bir akciğer grafisinde alınan radyasyon dozunun, 6 saatlik uçak yolculuğu yaparken alınan dozun kaç katı olduğu' sorusuydu ve bu soruya 2 öğrenci dışında tüm öğrenciler (%96.9) yanlış cevap verdi. Görüntüleme yöntemlerinden hangisinde radyasyon olmadığı ve radyasyona en duyarlı yaş grubu sorularına tıp fakültesi öğrencileri diğer öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksek oranda doğru cevap verdiler (p= 0.04, p=0.05).

Radyasyon farkındalık anketinden elde ettiğimiz sonuçlara göre, radyasyon farkındalığı 1. sınıf tıp fakültesi öğrencilerinde ve tıp dışı öğrencilerde beklenen ve istenilen düzeyde değildir. Tıp fakültesinde okuyan öğrenciler için, ilerleyen yıllarda radyoloji, nükleer tıp ve radyasyon onkolojisi derslerinde radyasyon farkındalığı arttırılabilirse de diğer öğrencilerin de eğitim programlarında, radyasyondan korunma ile ilgili temel bilgilerin bulunması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Radyasyondan Korunma, Radyasyon Farkındalığı, Tıp Fakültesi

SS-30

Teledermatoloji Hakkında Toplumun Bilgi Düzeyi ve Bakış Açısının Anket Yoluyla Değerlendirilmesi

İrem Başar¹, Ömer Yasin Akgün¹, Tolgahan Kalkan¹, Bera Su Yeter¹, Eyüp İncebay¹, Beşar Al Diyab¹, Aya Alkhatab¹, Nihal Altunışık²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Malatya

Teledermatoloji, hastanın klinik bilgilerinin yüz yüze muayene gerektirmeden uzaktan değerlendirilmesini sağlayan alternatif bir tıp bilimidir. Bu çalışmadaki amacımız toplumun teledermatoloji hakkındaki bilgi düzeyini ve teledermatolojiye bakış açısını değerlendirmektir. Bu çalışmanın tasarımı gözlemsel kesitsel tiptedir. Çalışmanın çevrimiçi bir anket kullanılarak gerçekleştirildi. Ankete katılan tüm bireylerin yaş, cinsiyet, meslek gibi sosyodemografik özellikleri kaydedildi. Web tabanlı bu anketin tasarımında Google formu kullanıldı. Anketin birinci boyutu demografik özellikleri (5 soru), ikinci boyutu teledermatoloji ile ilgili soruları (10 soru) içermektedir. İlgili ankette yer alan sorular ve seçenekler iki dermatolog tarafından gözden geçirilerek olası yanlış anlamalar, dil bilgisi ve hatalar mümkün olduğunca düzeltilmiştir. Güç analizinde, 0.05 hata payı, %98 güven düzeyi ve 0.50 yanıt dağılımı ile minimum 527 katılımcı alınması planlandı.

Toplam 873 kişi anketi yanıtladı. Katılımcıların yaş ortalaması 28.2 ± 11.4 idi. Anketi yanıtlayanların %47.7'si erkek, %52.3'ü kadındı. Katılımcıların %48.1'i öğrenci, %22.6'sı ise memurdu. En çok katılımın olduğu bölge %47.7 ile Marmara Bölgesi oldu. Katılımcıların %41.9'u teledermatoloji terimini hiç duymadığını belirtti. Teledermatoloji yöntemi ile muayene olmayı tercih edenlerin oranı ise %57.2 olarak saptandı. Ayrıca %63.7 katılımcı dermatolojik bir problem yaşadığında dermatologla iletişime geçme sürecinde zorluklar yaşadığını belirtti. Ülkemizde resmi olarak teledermatolojinin uygulanmasını isteyen katılımcı oranı %71.6 idi.

Anket çalışmamızda katılımcıların teledermatoloji hakkında bilgi düzeyinin yetersiz olduğu ancak çoğunluğun teledermatoloji yöntemi ile muayene olmayı tercih ettiği saptanmıştır. Bununla birlikte toplumun teledermatoloji hakkındaki bilgi düzeyini ve bakış açısını daha net değerlendirmek için geniş kapsamlı ve çok merkezli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Teledermatoloji, Toplum, Bilgi Düzeyi

SS-31

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Nefroloji Kliniğinde Takip Edilen Periton Diyalizi Hastalarında Mortalite Oranı ve Risk Faktörleri

İsa Çetinkaya¹, Hatice Cömertoğlu¹, Ahmet Batta¹, Melike Ekin Meşen¹, Sinem Alkaya¹, Ayşe Nur Erdinç¹, Muhammed Bahadır Özen¹, Ahmad Aldaghestani¹, Hacı Bayram Berktaş²

¹İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, Tıp Fakültesi, Nefroloji Bilim Dalı, Malatya

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi Nefroloji kliniğinde takip edilen periton diyalizi hastalarının mortalite oranı ve mortaliteyi etkileyen risk faktörlerini belirlemek amaçlandı.

Merkezimizdeki 18 yaşından büyük periton diyalizi hastalarımızın dosyaları retrospektif olarak değerlendirildi. Belirlenen parametrelere (yaş, cinsiyet, komorbid hastalıkları, diyaliz modalitesi, ProBNP, Kt/V, albümin, Covid-19 durumu, diyaliz süresi, ex durumu) bakıldı. Hastaların bilgileri SPSS-26 modülüne kaydedildi. Öncelikle tanımlayıcı analiz daha sonra Ki-kare ve lojistik regresyon analiziyle mortalite üzerine etkisi olan risk faktörleri değerlendirildi. Kaplan-Meier ve Log Rank (Mantel-Cox) testleriyle de sağ kalım analizi yapıldı.

99 hastamızın 7'sinin diyabetes mellitusu, 23'ünün hipertansiyonu mevcuttu. 17 hastanın Kt/V oranı 1.7'den küçük, 48'ininki ise 1.7'den büyüktü. 34 hastanın Kt/V oranına ulaşamadı. 7 hasta aletli periton diyalizi yaparken 92'si sürekli ayaktan periton diyalizi yapmaktaydı. 20 hastamız Covid-19 enfeksiyonuna yakalanmıştı. 6 hastamız farklı sebeplerden ex oldu.

Çalışmamızda yaş, Kt/V oranının 1.7'den küçük olması ve Covid-19 enfeksiyonunun olması literatür ile paralel olarak mortalite üzerinde anlamlı etki gösterirken albümin ve proBNP'nin mortalite üzerinde literatürlerden farklı olarak anlamlı etkisinin olmadığı görüldü. Literatüre ters düşen sonuçların hasta sayımızın az olmasından ve hastalarımızın albumin düzeylerinin düşük olmamasından dolayı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Periton Diyalizi, ProBNP, Mortalite

SS-32

Graves Hastalarında İyot 131 (I131) Tedavisi Öncesi ve Sonrası Tiroid Fonksiyon Testleri Karşılaştırılması

Muhsin Emre Apak¹, Berke Tüfekçi¹, Yusuf Murat Zafer¹, Çağdaş Öztürk¹, Sultan Kürkcü¹, Ümit Kaan Arzuoğlu¹, Sudenur Günata¹, Feyza Pala¹, Vedat Subaşı²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Malatya

Graves hastalığı başlangıçta 1835 yılında İrlandalı doktor Robert James Graves tarafından tanımlanmıştır. Graves hastalığı, tiroid bezini etkileyen otoimmün bir hastalıktır. Guatr, çarpıntı(taşikardi) ve ekzoftalmi işaret ve semptomları vardır. Tedavisinde farmakoterapi, cerrahi yöntemler (tiroidektomi) ve radyasyon tedavisi uygulanmaktadır. 1940 yılında hipertirodizmin cerrahi tedavisine bir alternatif sağlamak için Graves hastalığının radyoaktif iyot ile tedavisi Robley D.Evansın bulunduğu Bostonlu bir grup bilim adamı tarafından tanıtılmıştır. Radyoaktif iyot tedavisi iyot 131 izotopu içeren sodyum iyodür kapsüllerinin oral yolla alınır ile yapılır. Projemiz radyoiyot tedavisi başarı oranı tespiti üzerine yapılan bir çalışmadır. 12 kişi üstünde graves hastalığı üzerinde kullanılan iyot 131 tedavisinin fT3, fT4 hormonları ve TSH üzerindeki etkileri incelenmiştir. İyot 131 tedavisi alan 12 kişinin fT3 değeri bakıldığında 7 kişinin, fT4 değerleri bakıldığında 4 kişinin, TSH değerlerine bakıldığında 4 kişinin değerleri referans aralığında bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İyot, Nükleer Tıp, Graves, Hormon

SS-33

Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Tip 2 Diyabet Riskinin Fin Diyabet Risk Anketi (FINDRISK) ile Belirlenmesi

Yahya Alperen Yıldırım¹, Kerem Çetin¹, Halid Eltaha¹, Kevser Yılmaz¹, Nur Banu Özen¹, Zekeriya Demir¹, Zeynep Türk¹, Ahmad Elbaker¹, İsmail Dünder²

¹İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²İNÖNÜ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Endokrinoloji Anabilim Dalı, Malatya

Diabetes mellitus (DM), insülin sekresyon bozukluğu ya da insülin yokluğu nedeniyle gelişen hiperglisemiye bağlı komplikasyonlar ile seyreden kronik metabolik bir hastalıktır. Tip 2 diyabet uzun yıllar boyunca asemptomatik olabilir ve ilerleyicidir. Buna bağlı olarak kronik komplikasyonların görülme riski artmaktadır. Bu araştırma, tıp fakültesinde okuyan öğrencilerinin tip 2 diyabet risklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kesitsel ve tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini İnönü üniversitesi tıp fakültesinde okuyan 2022 istatistiklerine göre kayıtlı olan 1695 öğrenciden oluşturuldu. Örneklemi WhatsApp yoluyla yapılan ankete yanıt veren 140 katılımcı oluşturdu. Araştırma web tabanlı yapılmış olup basılı herhangi bir materyal kullanılmadı. Veri toplanmasında Kişisel Özellikler Bilgi Formu ve Fin Diyabet Risk Anketinin (FINDRISK) anketi kullanıldı. Veriler SPSS 14.0 programına kaydedildi ve istatistiksel değerlendirmeler yapıldı. Araştırmaya katılan bireylerin hepsi < 45 yaş, % 63.6'si (n=89) kadın, % 36.4'ü (n=51) erkek ve tüm bireylerin beden kütle indeksi ortalaması 22.14 kg/m²'dir. Bireylerin %7.1'i zayıf (n=10, BMI<18,5), % 77.1'i normal kilolu (n=108, BMI<18.5-24.99), %12.9'u fazla kilolu (n=18, BMI 25-29.99) ve % 2.9'u (n=4, BMI ≥30) obez olarak saptandı. Çalışmaya katılan bireylerin %60.7'si diyabet yönünden düşük riskli, %32.9'u hafif riskli, %4.3'ü orta riskli, %2.1'i ise yüksek riskli saptandı. Bireylerin %16.4'ü (n=23) sigara kullanmakta iken 15'inde (%10.7) doktor tarafından prediyabet tanısı almış ve 52 bireyin (%37.1) ise 1.ve 2.derece akrabalarında diyabet öyküsü mevcuttu. Tıp fakültesi öğrencilerinin yaklaşık üçte birinin diyabet açısından hafif düzeyde, % 6 civarında orta ve yüksek düzeyde risk taşıdığı saptanmıştır. Bireylerin yüksek oranda diyabet riski taşıması, yaklaşık %10'nun prediyabet olması, yaklaşık %16'sının sigara kullanıyor olması ve %37'sinde ailede diyabet öyküsünün olması ciddi bir endişe uyandırmıştır. Sonuç olarak; FINDRISK; hızlı ve kolay uygulanabilir olması yanı sıra basit, ucuz ve etkili bir tarama yöntemidir.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diyabet, FINDRISK, Tıp Öğrencileri

SS-34

Demir Eksikliği Anemisi Nedir, Belirtileri ve Tedavileri Nelerdir?

Emre Dalbaş¹, Muhammet Ali Yavuz¹, Hilal Bilgiç¹, Utku Gültekin¹, Enes Tuna Hekimoğlu¹,
Mutemen Yıldırım¹, Uyğar Kahraman¹, Yusuf Türköz²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Malatya

Demir eksikliği anemisi en sık görülen anemi türüdür. Oksijen taşıyan ve vücuttan karbondioksiti uzaklaştıran kırmızı kan hücrelerinin bir parçası olan hemoglobin sentezi için demir gereklidir. Vücudumuz yeterli demire sahip olmadığında ortaya çıkar. Potansiyel nedenler arasında demir açısından zengin yiyeceklerin yeterince tüketilmemesi, menstruasyona bağlı kan kaybı ve demirin yeterince emilememesi yer alır. Demir eksikliği anemisine ne sebep olur? Demir eksikliği anemisine aşağıdakiler neden olabilir: Düşük demir içeren diyetler, vücut değişikliklerinde artan ani demir ihtiyacı (Çocuklarda ve ergenlerde büyüme atakları gibi değişiklikler sırasında artan demir gereksinimi ve artan kırmızı kan hücresi üretimi ihtiyacı veya hamilelik ve emzirme dönemleri), gastrointestinal sistem anormallikleri ve kan kayıpları olarak sayılabilir. Demir eksikliği anemisinin belirtileri nelerdir? Deride anormal solgunluk veya renk eksikliği, sinirlilik, enerji eksikliği veya kolayca yorulma (yorgunluk), kalp hızında artış (taşikardi), dilin ağrması veya şişmesi, dalak büyümesi, kir veya buz gibi tuhaf maddeleri yeme isteği gibi belirtileri sayabiliriz. Demir eksikliği anemisi tedavisi nasıl yapılır? Başlıca demir preparatları ile tedavi ve iyi derecede demir içeren gıdaların diyetle eklenmesi ile yapılır. İyi derecede demir içeren gıdalar şunlardır: Sığır, kuzu, karaciğer ve diğer organ etleri gibi etler; balık, tavuk, ördek, hindi gibi kümes hayvanları; yapraklı brokoli, karalahana, şalgam yeşillikleri ve diğer lahana ailesinin yeşillikleri; lima fasulyesi ve yeşil bezelye gibi baklagiller; barbunya, börülce, kuru fasulye ve konserve kuru fasulye ve bezelye sayılabilir. Bu gıdalar, demirin emilimi artırmak için aç karnına veya C vitamini (portakal suyu gibi) ile birlikte tüketilmelidir. Bu durum, tek başına diyet müdahalelerinden çok daha etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demir Eksikliği, Anemi, Belirtiler, Tedavi

SS-35

***JAK2 V617F* Mutasyonu ve Miyeloproliferatif Hastalık Düşünülen Olgularda Bulunma Sıklığı**

Elif Erva Ergün¹, Yusuf İçen¹, Sida Bilici ¹, Melihsah Ercan¹, Hasan Hasani¹, Mehmet Mustafa Akpolat¹, Melih Denizhan¹, Elif Yeşilada²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Malatya

Janus Kinaz-2 (*JAK2*) geni kromozom 9p24'te lokalizedir ve hematopoietik ve bağışıklık sisteminin sinyal iletim yollarında yer alan bir proteini kodlar. *JAK2* (V617F) nokta mutasyonun miyeloproliferatif hastalıklarda (MPD) yaygın bir moleküler genetik anomali olduğu gösterilmiştir. Kronik miyeloproliferatif hastalıklar (MPD), kan hücresi hattının aşırı çoğalmasının bir sonucu olarak ortaya çıkar. MPD'de *JAK2* V617F'nin saptanması hem tanı hem de hastalığın ilerlemesinde çok önemlidir. Bu çalışmada, miyeloproliferatif hastalık şüphesi olan olgularda *JAK2* V617F mutasyonunun sıklığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla, son iki yılda Genetik Hastalıklar Tanı Merkezinde *JAK2* V617F mutasyonu için test edilen 670 olgunun (511 erkek ve 159 kadın) kayıtları geriye dönük olarak taranmıştır. Elde edilen sonuçlara göre 41 olgunun (%6.12) *JAK2* V617F mutasyonu için pozitif olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Miyeloproliferatif Hastalık, Janus Kinaz-2, Mutasyon, *JAK2* V617F

SS-36

Kriyobiyojoloji

Anıl Yıldırım¹, Muhammed Fehmi Turan¹, Kardelen Avcı¹, Merve Nur Geçer¹, Muhammed Anıl Özcan¹, Mustafa Cuman¹, Yılmaz Çiğremiş²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Malatya

Kriyobiyojoloji, “kryos, soğuk” “bios, yaşam” “logos, bilim” kelimelerinden türetilmiş olup, düşük sıcaklığın canlıları nasıl etkilediğini anlamak amacıyla biyolojik materyal veya sistemlerin normalin altındaki sıcaklıklardaki durumlarını araştıran biyoloji dalıdır. Bu materyal ve sistemler proteinler, hücreler, dokular veya tüm organizma olabilmektedir. Kriyobiyojoloji en az altı ana alana ayrılabilir, bunlar:

- 1) Mikroorganizmaların, bitkilerin ve hayvanların soğuğa adaptasyonunun incelenmesi
- 2) Hücrelerin, dokuların, gametlerin, hayvan ve insan kaynaklı embriyoların dondurularak korunması
- 3) Doku naklinde, hipotermik şartlar altında organların korunması
- 4) Farmasötiklerin liyofilizasyonu (dondurarak kurutma)
- 5) Kriyocerrahide, sağlıklı dokuların kriyojenik gazlar/sıvılar kullanılarak bir invazif yaklaşımla yok edilmesi
- 6) Süper soğutma fiziğinde, soğutma ve ısınma esnasında ısı transferinin etkilerinin araştırılmasıdır.

Ayrıca Kriyobiyojoloji bugün itibarı ile doğrudan kendi alanı içerisine girmese de henüz spekülatif bir teknoloji olan ve gelecekte yeniden canlanma niyetiyle insanların ve memelilerin düşük sıcaklıkta korunması olan “kriyonik” ile de ilgilenmektedir. Bu çalışma alanlarının birçoğu, çok düşük sıcaklıkların üretimini ve kullanımını inceleyen fizik ve mühendislik dalı olan kriyojeniklere dayanmaktadır. Kriyobiyojoloji’nin tüm bu çalışmalarla birlikte çoğu alanda insanlık için yeni bir umut kaynağı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dondurarak Saklama, Kriyobiyojoloji, Kriyojenik, Soğuğa Uyum, Hipotermi

SS-37

Cinsiyet Biyolojisi Her Zaman Kalıplara Uymaz: Swyer Sendromu

Nergis Tunç¹, Salih Kaya¹, Hüsna Şıkgenç¹, İrem Aytekin¹, Hamza Çancı¹, Bilal Tanış¹, Ahmet Koç²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Malatya

Gonadal gelişim cinsiyet kromozomları (XX veya XY) tarafından genetik olarak kontrol edilen bir süreçtir. Gonadal disgenezis ise bu süreçteki erken fetal gelişim sırasında sinyal vermedeki başarısızlıklardan kaynaklanır. Gonadal disgenezisli olgularda fenotip normal dişidir ancak puberte ve ikincil cinsel özellikler gelişmez. Gonadlar burada over veya testis şeklinde değil de fibröz bant şeklinde gelişir. Swyer sendromu (46 XY Gonadal Disgenezi) gonadal disgenezin çok nadir bir şeklidir. Bu sendromun görüldüğü kadınların tüm hücrelerinde XY kromozom çiftinin olduğu görülmüştür. Başlıca SRY, MAP3K1, DHH ve NR5A1 genlerindeki varyantlar bu hastalığa neden olur. Y kromozomu üstünde bulunan SRY geni Swyer sendromunda cinsiyet belirleyici protein üretimini engeller veya işlevsiz bir protein üretir. Hastalar adet görememe şikayeti ile gelirler. Bu noktada genellikle etkilenen bireylerin yumurtalıklarının olmadığı ve bu nedenle ergenlik çağına girmeleri için gerekli olan seks hormonlarına (östrojen veya progesteron) sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Bu hormonların eksik olması kişilerin ergenliğe girmesini ve kadınlara özgü ikincil karakterlerin gelişmesine engel olur.

Anahtar Kelimeler: Gonadal Gelişim, Swyer Sendromu, 46 XY, SRY, Cinsiyet

SS-38

Hashimoto Tiroiditinde TSH, Anti-TPO Ab ve Anti-TSHR Ab Düzeyleri

Fırat Demir¹, Ahmet Recep Tümsavaş¹, İrem Nur Kahveci¹, Salih Özkul¹, Betül El Laben¹, Ayşenur Özen¹, Muratcan Kılıç¹, Mehmet Çağatay Taşkapan²

¹Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem I, Malatya

²Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı, Malatya

Hashimoto tiroiditi nedeni tam anlaşılamamış otoimmün bir hastalıktır. Bu hastalıkta vücut tiroid bezini yok etmek için çok miktarda anti-TPO antikoru ve anti-TSHR antikoru üretir. Bu antikorlar tiroid bezine bağlanarak tiroid hücrelerini harap ederler. Sonuç yetersiz tiroid hormon üretimi ve salgısıdır. En sık ve en erken saptanan belirtiler; kabızlık, yorgunluk, cilt kuruluğu, kilo artışı gibi spesifik olmayan bulgulardır. Genelde gözlenen laboratuvar bulgusu ise artmış TSH değeridir. Bu hastalarda tiroid antikorları (anti-TPO ve anti-TSH reseptörler için) yüksek olarak bulunur. Çalışmamızın amacı İ.Ü Turgut Özal Tıp Merkezi Endokrin ve Metabolizma bölümünde takip edilen Hashimoto tiroiditli hastaların TSH, anti-TPO ve anti-TSHR antikor düzeylerini incelemek ve bu parametreleri sağlıklı bireylerle kıyaslamaktır. Çalışmamızın sonucunda hastalarda serum TSH, anti-TPO ve anti-TSHR antikor düzeylerinin yüksek olduğu (sağlıklı kontrol grubu ile karşılaştırıldığında) izlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hashimoto Tiroiditi, TSH, Anti-TPO Antikor, Anti-TSHR Antikor

SS-39

COVID-19 ve Bitkisel Tedavi

Orhan Erbil¹, Şevval Rana Altınsoy¹, Melda Öz¹, Ahmet Karaağaç¹, Meltem Görgeç¹, Buğra Yiğiter¹, Aytaç Emre Koç¹, Abdullah Zeki¹, Onural Özhan²

¹Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem II Türkçe Programı, Malatya.

²Inönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya

SARS-CoV-2 virüsünün neden olduğu Koronavirüs hastalığı (COVID-19)'nın, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2020 Şubat ayında pandemi nedeni olarak ilan edilmiştir. Radikal tedavisi henüz bulunmamış olan bu hastalığın tedavisi üzerinde yapılan araştırmalar devam etmektedir. Bu bildirideki amacımız COVID-19 profilaksi ve tedavisinde kullanılabilecek tıbbi bitkiler ve bitkisel kökenli ilaç etken maddeleri ile ilgili literatürde yer alan güncel veriler derlenerek farkındalık sağlayacak düzeyde bilinçlendirme ve bilgi paylaşımı amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrenciler tarafından PubMed®, Web of Science™ ve Google Akademik vb. veri tabanlarında yer alan araştırmalar taranmış ve elde edilen bilgiler sözlü sunumlar yapılmak suretiyle grup içerisinde tartışılmıştır. Kapsamlı literatür taramalarından elde ettiğimiz bulgular maddeler halinde sunulmuştur.

- SARS-CoV-2 virüsüne karşı profilaktik veya terapötik etki gösteren herhangi bir ajan henüz geliştirilememiştir.
- Konvansiyonel tedavide kullanılan ilaçlar ciddi yan tesirlere neden olmakta ve antiviral ilaçlara direnç gelişmektedir.
- Bu sebeple araştırmacılar doğal kaynaklı ham maddelerden elde edilen antiviral ajanların üzerinde yapılan çalışmalara yoğunlaşmıştır.
- Özellikle, antiviral, antimalaryal, anti-HIV, anti-hepatit, anti-parazitik etkileri kanıtlanmış fitoterapötik ajanların COVID-19 pandemisindeki terapötik etki potansiyelleri araştırılmıştır.
- COVID-19 tedavisinde etkili olabilecek potansiyel bitkiler arasında Sambucus nigra (kara mürver), Zingiber officinale (zencefil), Nigella sativa (çörek otu), Allium sativum (sarımsak), Panax ginseng (Ginseng), Echinacea purpurea (ekinezya) ve Aloe vera (sarısabır) bitki türlerinin yer aldığı belirtilmiştir.
- Kara mürverin viral replikasyonu inhibe ederek antiviral aktivite gösterdiği bildirilmiştir.
- Zencefil geniş spektrumlu antiviral etkisi nedeniyle solunum yolu ile ilişkili semptomların giderilmesinde etkili olmuştur.
- Çörek otu antiviral etkisinin yanı sıra; antienflamatuvar, antimikrobiyal ve immünostimülan etkiler göstermiştir.
- COVID-19 tedavisinde kullanım potansiyeli taşıyan diğer bitkilerin ise, immünomodülatör etkileri in vitro ve in vivo olarak kanıtlanmış olan sarımsak, T lenfositlerin ve doğal öldürücü hücrelerin aktivasyonunu arttıran Ginseng ve antimikrobiyal, immünomodülatör ve antioksidan aktiviteler gösteren ekinezya olduğu vurgulanmıştır.

Bu bitkilerin, etkililik, güvenlik, uygunluk ve maliyet kriterleri dikkate alınarak yapılan prelinik ve klinik çalışmalar incelenmiş ve daha kapsamlı ileri araştırmalara gereksinim duyulduğu bildirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Pandemi, Fitoterapi, Antiviral, Tıbbi Bitki